Ročník 1949. 563

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 58. Vydána dne 10. srpna 1949. Cena Kčs 3.40.

OBSAH:

(194.—198.) **194.** Zákon o nabývání a pozbývání československého státního občanství. — **195.** Zákon o jednacím řádu Národního shromáždění. — **196.** Zákon o soukromém vyučování v oboru umění. — **197.** Vyhláška o předběžném provádění Dohody o prozatímní úpravě hospodářských styků mezi Československou republikou a republikou Maďarskou, podepsané v Praze dne 23. dubna 1949. — **198.** Vyhláška o opravě tiskové chyby ve vládním nařízení ze dne 28. června 1949, č. 181 Sb., o některých opatřeních k zjednodušení personálních poměrů ve veřejné správě.

194.

Zákon ze dne 13. července 1949 o nabývání a pozbývání československého státního občanství.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část první.

Nabývání státního občanství.

§ 1.

Narozením.

(1) Dítě, které se narodí na území československé republiky a jehož otec nebo matka je občanem, nabývá narozením státního občanství.

(2) Dítě, které se narodí v cizině, nabývá narozením státního občanství, jsou-li jeho otec i matka občany; dítě, které se narodí v cizině a jehož otec nebo matka je občanem, kdežto druhý z rodičů je cizincem, nabývá státního občanství, vysloví-li s tím souhlas krajský národní výbor na žádost toho z rodičů, který je občanem. Žádost o souhlas může býti podána do jednoho roku od narození.

(3) Dítě, které bylo nalezeno v útlém věku na území československé republiky, je občanem, dokud se neprokáže, že má jinou státní příslušnost.

§ 2.

Sňatkem.

(1) Cizinka nabývá státního občanství sňatkem s občanem, vysloví-li krajský národní výbor na její žádost s nabytím souhlas. Žádost o souhlas může býti podána již před sňatkem, nejpozději však do šesti měsíců po něm. I když byl souhlas udělen po sňatku, hledí se na věc tak, jako by byla cizinka nabyla státního občanství dnem sňatku.

(2) Státního občanství nabývají s cizinkou její děti mladší 15 let, které pojala do své žádosti.

§ 3.

Udělením.

(1) Státní občanství uděluje ministerstvo vnitra žadatelům, kteří

a) se neprovinili proti československé republice nebo jejímu lidově demokratickému zřízení,

b) bydlí v tuzemsku nepřetržitě alespoň pět let,

c) při nabytí státního občanství pozbudou, pokud nejsou bezdomovci, své dosavadní státní příslušnosti.

(2) Ministerstvo vnitra uděluje státní občanství podle volné úvahy; v případech hodných zvláštního zřetele může je uděliti i osobě, která nevyhovuje ustanovením odstavce 1, písm. b) a c).

(3) Manželé mohou žádat o udělení státního občanství ve společné žádosti; žádost každého manžela se posuzuje samostatně. Děti mladší 15 let, které jejich otec nebo matka pojali do své žádosti, nabývají státního občanství spolu s otcem nebo s matkou.

§ 4.

Státoobčanský slib.

(1) Nabytí státního občanství sňatkem a udělením státního občanství stává se pro osoby starší 15 let účinným teprve složením slibu tohoto znění: „Slibuji na svou čest a svědomí, že budu vždy věren a oddán (věrna a oddána) republice československé a jejímu lidově demokratickému zřízení a že budu řádně plnit všechny povinnosti jejího občana (její občanky)".

(2) Jen ve výjimečných případech může býti složení státoobčanského slibu ministerstvem vnitra prominuto.

Část druhá.

Pozbývání státního občanství.

§ 5.

Sňatkem.

Občanka pozbývá státního občanství sňatkem s cizincem, nabývá-li sňatkem státní příslušnosti svého manžela podle právního řádu jeho vlasti. Krajský národní výbor může však na její žádost, podanou buď před sňatkem nebo nejpozději do šesti měsíců po něm, vyslovit, že se jí ponechává státní občanství. I když došlo k příznivému vyřízení žádosti až po sňatku, jest míti za to, že ztráta státního občanství nenastala.

§ 6.

Propuštěním.

(1) Státního občanství pozbývá ten, kdo je propuštěn ze státního svazku na vlastní žádost. Státní občanství zaniká dnem doručení listiny o propuštění.

(2) Manželé mohou žádat o propuštění ze státního občanství ve společné žádosti; žádost každého manžela se posuzuje samostatně. Děti mladší 15 let, které jejich otec nebo matka pojali do své žádosti, pozbývají státního občanství spolu s otcem nebo s matkou.

§ 7.

Odnětím.

(1) Ministerstvo vnitra může státní občanství odníti osobě, která se zdržuje v cizině a

a) vyvíjela nebo vyvíjí jakýmkoliv způsobem činnost státu nepřátelskou nebo takovou, která může porušiti zájem státu, nebo

b) nezákonně opustila území Československé republiky, nebo

c) nevrátí se do vlasti do stanovené lhůty, nejméně do 30 dnů (ze zámoří do 90 dnů), ode dne doručení výzvy ministerstva vnitra k návratu.

(2) Ministerstvo vnitra může státní občanství odníti také osobě, která má ještě jinou státní příslušnost.

(3) Je-li doručení výměru o odnětí státního občanství nebo výzvy podle odstavce 1, písm. c) do vlastních rukou příjemcových obtížné, může býti nahrazeno veřejnou vyhláškou.

§ 8.

Rodinní příslušníci.

Pozbytí státního občanství u jednoho z manželů nemá vliv na státní občanství druhého manžela nebo dětí, pokud tento zákon nestanoví jinak; totéž platí, vyslovil-li soud pravomocně ztrátu státního občanství jako trest.

Část třetí.

Příslušnost.

§ 9.

(1) Pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, rozhodují ve věcech státního občanství okresní národní výbory. Okresní národní výbor přijímá též státoobčanský slib a osvědčuje občanům státní občanství na tiskopise, jehož znění stanoví ministerstvo vnitra. Tím není dotčeno osvědčení státního občanství v občanských průkazech (zákon ze dne 19. července 1948, č. 198 Sb., o občanských průkazech).

(2) Místní příslušnost se řídí podle bydliště. Nemá-li strana bydliště v tuzemsku, řídí se příslušnost podle jejího posledního bydliště v tuzemsku; neměla-li bydliště v tuzemsku, nebo je-li bydliště neznámé nebo sporné, rozhoduje o státním občanství Čechů příslušný národní výbor v Praze, o státním občanství

Slováků příslušný národní výbor v Bratislavě, a nejde-li o Čecha nebo Slováka, určí místní příslušnost ministerstvo vnitra.

Část čtvrtá.

Ustanovení závěrečná.

§ 10.

(1) Počátečním dnem účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti všeobecné předpisy o nabývání a pozbývání státního občanství.

Zejména se zrušují:

1. ustanovení § 28, věty druhé a §§ 29, 30, 31 a 32 obč. zák.,
2. vystěhovalecký patent ze dne 24. března 1832, č. 2557 sb. zák. soud.,
3. dekrety dvorské kanceláře upravující věci státního občanství,
4. zák. čl. L/1879 o nabývání a pozbývání státního občanství a zák. čl. IV/1886 o naturalisaci hromadných repatriantů,
5. ustanovení §§ 2 a 3 zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 236 Sb., kterým se doplňují a mění dosavadní ustanovení o nabývání a pozbývání státního občanství a práva domovského v republice Československé,
6. vyhláška ministra vnitra ze dne 15. prosince 1926, č. 225 Sb., o průkazu o státním občanství republiky Československé, ve znění vyhlášky ze dne 1. července 1928, č. 108 Sb.,
7. zákon ze dne 29. května 1947, č. 102 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství sňatkem.

(2) Tento zákon se nedotýká zákona ze dne 29. dubna 1930, č. 60 Sb., jímž se provádí úmluva ze dne 16. července 1928 mezi Československem a Spojenými státy severoamerickými o naturalisaci, zákona ze dne 12. dubna 1946, č. 74 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti, zákona ze dne 13. září 1946, č. 179 Sb., o udělení státního občanství krajanům z Maďarska, a zákona ze dne 28. dubna 1948, č. 107 Sb., kterým se prodlužuje lhůta k podání žádosti o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti.

§ 11.

Podrobné předpisy k provedení tohoto zákona může vydati ministr vnitra nařízením.

§ 12.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1949; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.
Dr. **John** v. r.
Zápotocký v. r.
Nosek v. r.

195.

Zákon
ze dne 14. července 1949
o jednacím řádu Národního shromáždění.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Úvodní ustanovení.

§ 1.

(1) Jednací řád Národního shromáždění upravuje základní zásady jednání Národního shromáždění, jeho styky s vládou a navenek vůbec.

(2) Vnitřní poměry a další pravidla jednání upravuje si Národní shromáždění v rámci tohoto jednacího řádu vlastním usnesením (§ 105).

Část II.

Jak se Národní shromáždění ustavuje.

Ustavující schůze.

§ 2.

Ustavující schůzi nově zvoleného Národního shromáždění svolá president republiky do 6 týdnů po vyhlášení výsledku voleb.

§ 3

Než bude zvoleno předsednictvo, řídí ustavující schůzi předseda nebo některý z místopředsedů dřívějšího Národního shromáždění.

§ 4.

(1) Předsedající přijme slib poslanců a dá provést volbu předsedy, místopředsedů a ostatních členů předsednictva.

(2) Sčítání hlasů provádějí čtyři poslanci pověření předsedajícím.

§ 5.

Jakmile se zvolí nové předsednictvo, ujme se nově zvolený předseda řízení schůze, přijme slib dosud předsedajícího, byl-li tento zvolen poslancem nového Národního shromáždění, a dá provést volbu zapisovatelů.

§ 6.

Pak podá předseda dřívějšího Národního shromáždění nebo některý z jeho místopředsedů zprávu o činnosti předsednictva za dobu, kdy Národní shromáždění nezasedalo (§ 66 ústavy).

Část III.

Zasedání Národního shromáždění.

§ 7.

(1) Národní shromáždění se schází ke dvěma řádným zasedáním v roce: jarnímu v březnu, podzimnímu v říjnu. Svolává je president republiky (§ 49, odst. 1 ústavy).

(2) K mimořádnému zasedání se sejde Národní shromáždění, kdykoliv je k němu svolá president republiky nebo výjimečně předsednictvo Národního shromáždění, jestliže je president republiky přes žádost nadpoloviční většiny poslanců nesvolal ve lhůtě stanovené v § 49, odst. 3 ústavy.

§ 8.

Zasedání se končí, prohlásí-li president republiky zasedání za skončené (§ 49, odst. 2 ústavy), nebo uplyne-li volební období (§ 50, odst. 2 ústavy), nebo rozpustí-li president republiky Národní shromáždění (§ 50, odst. 1 ústavy).

§ 9.

Bylo-li zasedání Národního shromáždění prohlášeno za skončené, nebo uplynulo-li volební období Národního shromáždění nebo bylo-li Národní shromáždění rozpuštěno, končí všechny jeho práce mimo činnost předsednictva.

§ 10.

(1) Nově zvolené Národní shromáždění se může na návrh svého předsednictva nebo na návrh vlády usnést, že učiní předmětem svého jednání věci, které v dřívějším Národním shromáždění nebyly dokončeny.

(2) Bylo-li však zasedání prohlášeno za skončené, pokračuje Národní shromáždění v příštím zasedání v pracích podle toho stavu, v jakém byly při skončení minulého zasedání.

§ 11.

Při pouhém odročení zasedání presidentem republiky (§ 49, odst. 2 ústavy) nastává v něm pouze přestávka a všechny výbory mohou pokračovat ve své práci.

Část IV.

Předměty jednání.

§ 12.

Předměty jednání Národního shromáždění jsou:

1. zprávy a podněty presidenta republiky (§ 74, odst. 1, č. 5 ústavy),
2. připomínky presidenta republiky (§§ 58 a 59 ústavy),
3. návrhy, podněty a zprávy předsednictva, užšího předsednictva a předsedy Národního shromáždění,
4. návrhy vlády, prohlášení vlády a členů vlády,
5. návrhy a podněty poslanců,
6. zprávy a podněty výborů,
7. dotazy (interpelace),
8. provádění voleb jemu příslušejících.

§ 13.

(1) Návrhy zákonů podávané poslanci (iniciativní návrhy poslanců) musí být podány písemně v kanceláři Národního shromáždění a podepsány alespoň 20 poslanci.

(2) Takový návrh musí obsahovat přesnou formulaci toho, na čem se má Národní shromáždění usnést, a musí být k němu přiložen rozpočet o finančním dosahu osnovy a návrh na úhradu potřebného nákladu (§ 57 ústavy).

§ 14.

(1) Návrhy předsednictva Národního shromáždění, návrhy vlády a iniciativní návrhy poslanců (§ 13) se vytisknou a dodají co nejdříve poslancům.

(2) Užší předsednictvo může, nejde-li o návrhy zákonů, upustit od úplného vytištění návrhů a nahradit je stručným označením obsahu s upozorněním, že do úplných návrhů lze nahlédnouti v kanceláři Národního shromáždění.

§ 15.

Vládní návrhy, jakož i podle povahy věci návrhy a podněty předsednictva, užšího předsednictva nebo výborů, přikáže užší předsednictvo Národního shromáždění příslušnému výboru k projednání a podání zprávy, pokud je neponechá předsednictvu k projednání a podání zprávy Národnímu shromáždění (§ 54, č. 1).

§ 16.

(1) Iniciativní návrhy poslanců může však předsednictvo, shledá-li po jejich prozkoumání, že se nehodí k věcnému projednávání, do 30 dnů od podání návrhu zamítnout. Jinak musí předsednictvo návrh projednat a podat o něm zprávu sněmovně nebo jej přikázat příslušnému výboru k projednání a podání zprávy.

(2) O zamítavém usnesení vyrozumí předsednictvo navrhovatele. Tito mohou do osmi dnů poté podati u předsedy Národního shromáždění písemný návrh, aby Národní shromáždění toto zamítavé usnesení zrušilo. Předseda je povinen předložiti věc k rozhodnutí Národnímu shromáždění v některé z nejbližších tří schůzí. Národní shromáždění rozhodne prostým hlasováním.

(3) Rozhodne-li Národní shromáždění, že návrh má být předmětem jednání, postupuje předsednictvo podle odstavce 1, druhá věta.

§ 17.

Vládní návrhy i iniciativní návrhy poslanců mohou být odvolány, dokud Národní shromáždění nepřikročí k hlasování o nich.

§ 18.

(1) Užší předsednictvo Národního shromáždění předkládá Národnímu shromáždění k projednání podle své úvahy návrhy a podněty vyšlé buď z jeho vlastní iniciativy nebo přímo z iniciativy lidu (návrhy, podněty, resoluce, petice a pod.).

(2) Nepředloží-li užší předsednictvo tyto návrhy, podněty, resoluce, petice a pod. k projednání Národnímu shromáždění, rozhodne o nich samo.

Část V.

Plenární schůze.

§ 19.

Plenární schůze může být zahájena a Národní shromáždění je způsobilé jednati, je-li přítomna v zasedací síni alespoň jedna třetina poslanců.

§ 20.

Plenární schůze se mohou zúčastniti členové vlády, předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu, dále zástupci jimi vysláni (§ 55, odst. 3 ústavy).

§ 21.

Člen vlády a předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu je povinen dostaviti se osobně do schůze Národního shromáždění, usnese-li se na tom Národní shromáždění na písemný návrh alespoň 20 poslanců prostým hlasováním bez rozpravy, nebo požádá-li o to předsednictvo Národního shromáždění (§ 55 ústavy).

§ 22.

Plenární schůze Národního shromáždění jsou zpravidla veřejné.

§ 23.

(1) Důvěrná (neveřejná) schůze se koná výjimečně, usnese-li se na tom Národní shromáždění na návrh svého předsedy nebo na návrh vlády nebo člena vlády, a to bez rozpravy prostým hlasováním.

(2) Usnese-li se Národní shromáždění, že bude schůze neveřejná, nařídí ihned předseda, aby posluchači opustili zasedací síň. V neveřejné schůzi smějí setrvati mimo poslance jen členové vlády, předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu, jedná-li se o věc z oboru jeho působnosti, dále zaměstnanci kanceláře Národního shromáždění určení předsedou a na návrh členů vlády se souhlasem plenární schůze Národního shromáždění, daným prostým hlasováním bez rozpravy, jejich zástupci.

(3) Zápis o jednání, jakož i těsnopisecká zpráva o neveřejné schůzi se neuveřejňují, ledaže by se Národní shromáždění prostým hlasováním bez rozpravy usneslo jinak.

§ 24.

(1) Pořad jednání plenární schůze stanoví užší předsednictvo Národního shromáždění.

Předseda sdělí před ukončením schůze usnesení užšího předsednictva o době a způsobu svolání příští schůze. Před ukončením schůze nebo při zahájení příští schůze sdělí předseda pořad a dotáže se, zda není proti němu námitek. O pořadu nebo i námitkách rozhodne Národní shromáždění prostým hlasováním bez rozpravy.

(2) Na návrh předsedův může Národní shromáždění za schůze prostým hlasováním bez rozpravy přesunouti pořad jednání nebo jednání o některém předmětu přerušiti a projednávati jiný bod denního pořadu.

§ 25.

(1) Sdělení předsednictva Národního shromáždění, vlády a výborů Národního shromáždění, zejména sdělení o tom, které návrhy, jak a komu jsou přiděleny, došlé zprávy a dotazy oznámí předseda ve schůzi; sdělení taková mohou býti oznámena i písemně, nejde-li o věc, o které jednací řád nařizuje hlasování.

(2) Ke sdělení předsednictva možno se hlásit o slovo jen, pokud tak jednací řád výslovně stanoví; přihlásí-li se poslanec k písemným sdělením, může mu předseda na konci schůze udělit slovo podle své úvahy.

§ 26.

Užší předsednictvo může rozpravu rozdělit, jde-li o věci závažné, na povšechnou a podrobnou. Předseda rozhodne, jak se bude vzhledem k tomu o věci hlasovat. Bude-li proti předsedovu rozhodnutí podána námitka, rozhodne Národní shromáždění bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 27.

(1) Řečníci se mohou hlásit o slovo u předsedy již před schůzí nebo za schůze osobně nebo prostřednictvím klubu, dokud není usnesen konec rozpravy, jinak dokud předseda nedá závěrečné slovo zpravodaji.

(2) Při zahájení rozpravy oznámí předseda dosud přihlášené řečníky. Po zpravodajově řeči uděluje předseda slovo řečníkům zpravidla v pořadí jejich přihlášek.

(3) Slova se smí ujmouti jen ten, komu je předseda udělí; mluví se s řečniště.

(4) Kdo, byv vyzván k řeči, není přítomen, ztrácí slovo.

(5) Řečníci si mohou pořadí vyměnit, musí to však, než přijde řada na prvého z nich, oznámit předsedovi.

(6) Národní shromáždění může na návrh užšího předsednictva bez rozpravy prostým hlasováním omezit dobu řeči.

(7) Řeči k jednacímu řádu, poznámky osobní a věcné připustí předseda podle svého uvážení. Tyto řeči a poznámky nesmějí trvati déle než 5 minut.

(8) Chce-li se předseda zúčastnit rozpravy, předá řízení schůze.

§ 28

(1) Návrhy týkající se pouze způsobu jednání, jakož i návrhy na konec rozpravy může podati každý poslanec. Národní shromáždění se o nich usnáší prostým hlasováním bez rozpravy.

(2) Návrh na odročení jednání o věci nebo na její vrácení předsednictvu nebo výboru s určitým příkazem může podati každý poslanec; byl-li zamítnut, nelze jej během jednání o téže věci a v téže schůzi opakovat.

§ 29.

Návrhy vedlejší a pozměňovací musí být podány písemně nejpozději hned po tom, kdy bude usneseno rozpravu skončit, nebo kdy předseda prohlásí, že již nikdo není ke slovu přihlášen. Tyto návrhy stejně jako návrh, aby se přešlo k dennímu pořadu, musí být podepsány alespoň 20 poslanci.

§ 30.

Členům vlády a předsedovi nejvyššího účetního kontrolního úřadu budiž uděleno slovo, kdykoliv o to požádají, a to i po skončení rozpravy; předsedovi nejvyššího účetního kontrolního úřadu však jen, jde-li o obor jeho působnosti.

§ 31.

Předseda Národního shromáždění udělí slovo předsedovi nebo členům vlády také k prohlášení, která nejsou v souvislosti s pořadem schůze. Na návrh užšího předsednictva nebo kteréhokoliv z poslanců může se Národní shromáždění bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, aby byla o prohlášení zahájena rozprava. Rozprava se zakončí hlasováním, zda Národní shromáždění toto prohlášení schvaluje či neschvaluje.

§ 32.

Národní shromáždění může se prostým hlasováním bez rozpravy k návrhu užšího předsednictva nebo kteréhokoliv poslance usnésti, aby byla zahájena rozprava o návrzích a podnětech předsednictva (užšího předsednictva).

§ 33.

(1) Po řečnících udělí předseda závěrečné slovo zpravodajům, jinak navrhovateli podepsanému na prvém místě na návrhu; ten se však může vzdát slova ve prospěch jiného navrhovatele.

(2) Ujme-li se slova po skončení rozpravy člen vlády, je tím rozprava znovu zahájena.

§ 34.

(1) Předseda může po předchozím napomenutí odejmouti řečníkovi slovo, odchyluje-li se od projednávané věci nebo překročí-li stanovenou dobu řeči.

(2) Předseda odejme slovo řečníkovi, porušuje-li jednací řád nebo vážnost jednání Národního shromáždění.

(3) Poslanec, kterému bylo slovo odňato, nesmí v téže rozpravě již mluviti.

(4) Návrhy, směřující zřejmě k maření nebo k svévolnému zdržování jednání Národního shromáždění, může předseda vyloučiti z jednání.

(5) Podá-li poslanec, kterého se týká některé z opatření učiněných podle předchozích odstavců, námitky u předsedy, rozhodne o nich Národní shromáždění bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 35.

Urazí-li poslanec ve schůzi ústavního činitele, neuposlechne-li nařízení nebo opatření předsedova anebo maří-li přesto, že byl již předsedou napomenut, jednání, může ho předseda vyloučit ze schůze na dobu celé schůze, v těžších případech až na dobu tří schůzí dalších. Vyloučený se může odvolati do 8 dnů k užšímu předsednictvu Národního shromáždění.

§ 36.

(1) Národní shromáždění je způsobilé se usnášet, je-li přítomna alespoň jedna třetina všech poslanců. K platnosti usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných.

(2) Usnesení, kterým se mění ústava, schvaluje ústavní zákon nebo se rozhoduje o vypovědění války, potřebuje k platnosti, aby pro ně hlasovaly nejméně $^3/_5$ všech poslanců.

(3) Stejné většiny je třeba k platnosti usnesení, kterými se vynáší rozsudek v trestním řízení proti presidentu republiky nebo členu vlády (§ 54 ústavy).

(4) K usnesení o návrhu na vyslovení nedůvěry vládě nebo členu vlády, který musí být podepsán nejméně 100 poslanci, je třeba přítomnosti nadpoloviční většiny poslanců, nadpoloviční většiny hlasů a hlasování podle jmen (§ 83, odst. 3 a § 86, odst. 3 ústavy).

§ 37.

(1) Pořad hlasování stanoví po skončení rozpravy předseda.

(2) Hlasuje se zpravidla zdvižením ruky.

(3) Předseda může dát sečísti hlasy.

(4) Předseda hlasuje.

§ 38.

(1) Usnáší-li se Národní shromáždění na zákonu vráceném presidentem republiky (§ 59, odst. 1 ústavy) nebo na návrhu na vyslovení nedůvěry vládě nebo jednotlivému členu vlády (§ 83, odst. 2 a § 86, odst. 3 ústavy), hlasuje se podle jmen.

(2) Týmž způsobem se hlasuje, usnese-li se na tom Národní shromáždění prostým hlasováním bez rozpravy k návrhu předsedy.

§ 39.

(1) Národní shromáždění provádí volby a usnáší se o návrzích na jmenování prostou většinou hlasů, a to, není-li námitek, zdvižením ruky, jinak hlasovacími lístky.

(2) Nedosáhne-li se při druhé volbě prosté většiny hlasů, koná se volba užší, do níž se pojme dvakrát tolik osob, kolik má býti voleno, a to těch, které při prvé volbě obdrží nejvíce hlasů. Při užší volbě je zvolen ten, kdo obdrží největší počet hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje los.

(3) Hlasovací lístky sčítají zapisovatelé nebo předsedou určení skrutátoři z poslanců s úředníky kanceláře Národního shromáždění.

§ 40.

(1) Poslanci se mohou dotazovat vlády nebo jednotlivých členů vlády na věci jejich působnosti.

(2) Dotaz může být písemný nebo ústní.

§ 41.

(1) Písemné dotazy se podávají v kanceláři Národního shromáždění.

(2) Písemné dotazy musí být zodpovězeny písemně nebo ústně do jednoho měsíce. Dotaz a odpověď se tiskem nerozdávají.

§ 42.

(1) Ústní dotaz musí být rovněž předem dodán kanceláři Národního shromáždění písemně.

(2) Užší předsednictvo Národního shromáždění přezkoumá podané ústní dotazy a rozhodne, zda se dotaz připouští k ústnímu zodpovědění anebo zda bude projednán jako dotaz písemný.

(3) Připustí-li užší předsednictvo Národního shromáždění dotaz k ústní odpovědi, zašle jedno vyhotovení dotázanému a uvede, ve které plenární schůzi má být odpověď podána. Dotázaný je povinen dostaviti se do schůze osobně, nebo, není-li mu to možno, dát se zastoupit jiným členem vlády.

(4) Ve schůzi určené k ústní odpovědi přečte tazatel svůj dotaz; dotázaný je povinen odpovědět nebo odpověď odepřít s udáním důvodu.

§ 43.

(1) Každý poslanec se může dotázat předsednictva Národního shromáždění nebo předsedy Národního shromáždění na jejich opatření.

(2) Dotaz musí být podán písemně v kanceláři Národního shromáždění.

(3) Předseda, přečta obsah dotazu, odpoví naň v nejbližší plenární schůzi.

(4) Dotaz ani odpověď se tiskem nerozdávají.

§ 44.

Návrhy vlády na vyslovení důvěry (§ 82 a § 83, odst. 3 ústavy) projedná Národní shromáždění, aniž byly před tím projednány v předsednictvu Národního shromáždění nebo ve výboru.

§ 45.

Návrh na vyslovení nedůvěry vládě (§ 83, odst. 2 ústavy) nebo jednotlivým členům vlády (§ 86, odst. 2 ústavy) projedná předsednictvo Národního shromáždění a podá o něm zprávu nejdéle do 8 dnů.

§ 46.

O každé plenární schůzi Národního shromáždění sepíše se zápis. V zápise je nutno uvést zejména, kdo řídil schůzi, kolik členů bylo přítomno, jaké návrhy byly podány, kteří řečníci se zúčastnili rozpravy a jaký byl výsledek hlasování.

§ 47.

(1) Zápisy o schůzi ověřené předsedou, zapisovatelem a generálním tajemníkem Národního shromáždění vyloží se po 48 hodin v kanceláři Národního shromáždění k nahlédnutí. Každý poslanec má právo podati v této lhůtě v kanceláři Národního shromáždění písemné námitky proti správnosti zápisu. Nepodá-li žádný poslanec námitky, pokládá se zápis za správný.

(2) Byly-li námitky podány, rozhodne o nich užší předsednictvo Národního shromáždění.

§ 48.

Usnesení Národního shromáždění a listiny jím vydávané podpisuje předseda Národního shromáždění, zapisovatel a generální tajemník Národního shromáždění.

§ 49.

O každé plenární schůzi Národního shromáždění sepíše se a vytiskne těsnopisecká zpráva, podávající přesný obsah celého jednání.

§ 50.

(1) Těsnopisecké zprávy se vyloží před vytištěním v kanceláři Národního shromáždění.

(2) Každý řečník může podati námitky ve lhůtě určené užším předsednictvem proti znění té části záznamu, která obsahuje jeho řeč, uvede-li, jaké omyly nebo nedostatky podle jeho názoru obsahuje.

(3) O vážnějších námitkách rozhoduje předseda Národního shromáždění.

(4) Spisy rozdané tiskem jsou přílohami těsnopiseckých zpráv.

Část VI.

Orgány Národního shromáždění.

§ 51

Orgány Národního shromáždění jsou:

1. předsednictvo,
2. užší předsednictvo,
3. předseda,
4. výbory,
5. zapisovatelé,
6. kancelář Národního shromáždění.

Předsednictvo Národního shromáždění, jeho složení a pravomoc.

§ 52.

(1) Předsednictvo má 24 členů a skládá se z předsedy, místopředsedů a ostatních členů (§ 63 ústavy).

(2) Předseda a místopředsedové tvoří užší předsednictvo.

§ 53.

Do pravomoci předsednictva náleží:

1. pravomoc podle § 65 ústavy,
2. projednávat návrhy na vyslovení nedůvěry vládě (§ 83, odst. 2 ústavy),
3. přijímat demisi vlády v době, kdy vláda vykonává funkci presidenta republiky (§ 84, odst. 3 ústavy),
4. podávat Národnímu shromáždění žalobu na presidenta republiky (§ 78 ústavy) a žalobu na členy vlády (§ 91, odst. 2 ústavy),
5. svolávat Národní shromáždění ve smyslu § 49, odst. 3, poslední věty ústavy,
6. projevovat souhlas s další vazbou poslance, který byl při trestném činu dopaden a zatčen v době, kdy sněmovna právě nezasedá (§ 46, odst. 3 ústavy),
7. pravomoc podle § 66 ústavy,
8. projednávat vládní návrhy a podle povahy věci i návrhy a podněty své nebo výborů, nebyly-li přikázány k projednání některému výboru, a podávat o nich zprávu Národnímu shromáždění; výjimečně může v zájmu urychleného projednání návrhu převzíti k vlastnímu projednání i věci výborům již přikázané,
9. rozhodovat, zda iniciativní návrhy poslanců mají být předmětem jednání Národního shromáždění, a v kladném případě postupovat podle § 16, odst. 1 jednacího řádu,
10. podávat závazný výklad jednacího řádu,
11. ustanovovat pořadí, v jakém místopředsedové zastupují předsedu,
12. ustanovovat funkcionáře Národního shromáždění a vymezovat jejich pravomoc (§ 52, odst. 2 ústavy), nejsou-li podle ustanovení jednacího řádu volení.

Užší předsednictvo.

§ 54.

Užší předsednictvo řídí ostatní práce Národního shromáždění a pečuje o jejich řádný chod, nejsou-li tyto práce vyhrazeny předsedovi Národního shromáždění, zejména:

1. přikazuje výborům vládní návrhy a podle povahy věci návrhy a podněty výborů, neponechá-li je k projednání předsednictvu,
2. projednává návrhy, podněty, resoluce, petice a pod., o nichž rozhodlo, že se nestanou předmětem jednání Národního shromáždění,
3. rozhoduje, zda na dotazy poslanců má býti předsedou nebo členy vlády dána ústní odpověď,
4. určuje dobu jednání schůzí Národního shromáždění a navrhuje plenární schůzi ke schválení pořad těchto schůzí,
5. usnáší se na návrhu rozpočtu Národního shromáždění, o výdajích v rámci rozpočtu nebo o poukazovacím právu,
6. usnáší se o organisaci kanceláře Národního shromáždění, jakož i o jejím služebním řádu,
7. činí návrhy nebo rozhoduje v kárných věcech poslanců,
8. usnáší se o tisku návrhů a vylučuje z tisku projevy, které mohou ohrozit bezpečnost republiky nebo její lidově demokratické zřízení, projevy hrubě urážlivé nebo vybízející k trestným činům anebo je schvalující. S téhož hlediska posuzuje také přípustnost dotazů (§ 40 a násl.).

Předseda a místopředsedové.

§ 55.

(1) Do pravomoci předsedy Národního shromáždění náleží zejména:

1. svolávat a řídit plenární schůze Národního shromáždění a schůze předsednictva,
2. zastupovat Národní shromáždění navenek,
3. podpisovat zákony (§ 60, odst. 2 ústavy),
4. podávat Národnímu shromáždění zprávy o činnosti předsednictva podle § 66, odst. 7 ústavy.

(2) Předsedovi je přímo podřízena kancelář Národního shromáždění.

(3) Předsedovi podléhá v Národním shromáždění stráž, kterou opatřuje v dohodě s ministrem vnitra.

§ 56.

Místopředsedové zastupují předsedu se všemi jeho právy a povinnostmi v pořadí stanoveném předsednictvem.

Volba předsednictva.

§ 57.

(1) Národní shromáždění si volí ze svého středu předsednictvo vždy na dobu jednoho roku.

(2) Členové předsednictva podržují své funkce, dokud není zvoleno předsednictvo nové. Uplyne-li volební období Národního shromáždění anebo bude-li Národní shromáždění rozpuštěno, podrží členové předsednictva své funkce, dokud si nové Národní shromáždění nezvolí předsednictvo své.

(3) Nepřijme-li zvolený poslanec volbu do předsednictva, provede se ihned volba doplňovací.

(4) Uprázdní-li se z jakékoli příčiny místo člena předsednictva dříve, než skončí funkční období předsednictva, koná se na zbytek období volba doplňovací.

(5) Národní shromáždění může své předsednictvo nebo jeho jednotlivé členy kdykoli odvolat.

§ 58.

(1) Návrhy na volby, jakož i odvolání předsednictva Národního shromáždění nebo jeho členů, musí být podepsány alespoň 50 poslanci.

(2) Volba předsedy Národního shromáždění a místopředsedů se koná zvláštním hlasováním.

(3) Jinak platí pro volbu předsednictva všeobecná ustanovení tohoto jednacího řádu o volbách (§ 39).

Schůze a způsob jednání předsednictva.

§ 59.

(1) Schůze předsednictva Národního shromáždění jsou zpravidla neveřejné. Jednání, jeho část nebo výsledek schůze mohou být prohlášeny za důvěrné a v tomto případě platí obdobně ustanovení o důvěrných schůzích výborů Národního shromáždění.

(2) Schůze předsednictva Národního shromáždění svolává a řídí předseda Národního shromáždění. Navrhne-li to třetina členů s uvedením pořadu jednání, je předseda povinen svolati schůzi do 5 dnů.

(3) V době, kdy předsednictvo vykonává funkci podle § 66 ústavy, je předseda povinen, žádá-li o to předseda vlády nebo 1/3 členů předsednictva s uvedením pořadu jednání, svolati schůzi předsednictva do 3 dnů. Neučiní-li tak, sejde se předsednictvo v téže lhůtě bez vyzvání.

(4) K platnosti usnesení předsednictva je třeba, s výjimkou uvedenou v § 66, odst. 5 ústavy, přítomnosti alespoň poloviny členů a souhlasu nadpoloviční většiny přítomných.

(5) Ustanovení o účasti jiných osob ve výborech, o přizvání znalců a svědků do výboru (§§ 75 až 81), jakož i o provádění šetření platí obdobně pro schůze předsednictva.

§ 60.

Požádá-li o to předsednictvo Národního shromáždění, je člen vlády a předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu povinen dostaviti se osobně do schůze předsednictva (§ 55, odst. 2 ústavy).

§ 61.

(1) O schůzích předsednictva se vedou zápisy, pro něž platí obdobně všeobecná ustanovení o zápisech v plenární schůzi Národního shromáždění (§ 46).

(2) O zpravodajích a zprávách předsednictva platí obdobně ustanovení o zpravodajích a zprávách výborů (§§ 84 až 86).

Výbory, jejich pravomoc a složení.

§ 62.

Národní shromáždění zvolí po svém ustavení výbor rozpočtový, mandátový a výbor pro hospodářské plánování a jeho kontrolu a stanoví počet jejich členů. Dále zvolí Národní shromáždění výbory podle zákona.

§ 63.

Na návrh užšího předsednictva Národního shromáždění nebo 20 poslanců nebo na návrh vlády může Národní shromáždění zřídit prostým hlasováním bez rozpravy i výbory jiné a stanovit počet jejich členů.

§ 64.

(1) Výbory projednávají věci přikázané jim plenární schůzí, předsednictvem nebo užším

předsednictvem Národního shromáždění a podávají o nich zprávy (§§ 53 a 54).

(2) Vlastní podněty předkládají užšímu předsednictvu.

§ 65.

Rozpočtovému výboru musí být přikázány k projednání osnovy rozpočtové a finanční, jakož i státní závěrečné účty.

§ 66.

(1) Mandátový výbor zkoumá:

a) byli-li jednotliví poslanci platně zvoleni,
b) zda poslanec ztratil po volbě volitelnost,
c) zda se poslanec, jehož odvolání navrhla volební skupina, na jejíž kandidátní listinu byl zvolen, provinil proti zájmům lidu,
d) zda je funkce poslance neslučitelná s jinou jeho funkcí (§ 41, odst. 1 ústavy).

(2) Za tím účelem provede výbor nutné šetření, v němž poslanci poskytne možnost k vyjádření, a podá Národnímu shromáždění zprávu s návrhem, zda má býti vyslovena ztráta mandátu.

(3) Mandátový výbor kromě toho podává po vyšetření věci Národnímu shromáždění návrh podle § 45 ústavy, zda má býti dán souhlas k trestnímu nebo kárnému stíhání poslance, nebo zda má být dán souhlas podle § 46 ústavy s další vazbou, byl-li poslanec dopaden a zajištěn při trestném činu samém.

§ 67.

Výboru pro hospodářské plánování a jeho kontrolu přísluší zejména sledovat provádění a plnění hospodářského plánu, a to na podkladě zpráv, které vláda podává Národnímu shromáždění pravidelně čtvrtletně nebo kdykoli ji o to výbor požádá.

Volba, ustavení a jednání výborů.

§ 68.

(1) Členy výborů volí plenární schůze Národního shromáždění podle všeobecných ustanovení platných pro volbu (§ 39).

(2) Ztratí-li poslanec členství ve výboru nebo uprázdní-li se místo člena výboru z jakékoli příčiny jiné, provede Národní shromáždění doplňovací volbu.

§ 69.

(1) Ustavující schůzi výboru svolává a řídí člen výboru pověřený předsedou Národního shromáždění.

(2) Jakmile si výbor zvolí ze svého středu předsedu, ujme se nově zvolený předseda řízení schůze. Kromě předsedy zvolí si výbor místopředsedy a zapisovatele.

(3) Pro tyto volby platí obdobně všeobecná ustanovení jednacího řádu o volbách (§ 39).

§ 70.

Nadpoloviční většina všech členů výboru může kdykoli žádat o nové volby všech nebo některých funkcionářů.

§ 71.

(1) Schůze výboru svolává a řídí jeho předseda.

(2) Předseda je povinen schůzi svolat, požádá-li o to užší předsednictvo Národního shromáždění nebo 1/3 členů výboru s uvedením předmětu jednání. Nevyhoví-li, svolá schůzi výboru předseda Národního shromáždění.

§ 72.

(1) Schůze výborů jsou zpravidla neveřejné, jestliže se výbor se souhlasem užšího předsednictva Národního shromáždění neusnese, aby byla připuštěna veřejnost.

(2) Jednání neveřejné schůze výboru, jeho část nebo výsledek může býti prohlášen za důvěrný na návrh předsedy Národního shromáždění, vlády nebo člena vlády nebo na návrh předsedy výboru.

§ 73.

Výbor je schopen se usnášeti, je-li přítomna nejméně 1/3 členů. K platnosti usnesení je třeba nadpoloviční většiny přítomných. Předseda výboru může se účastnit rozpravy a činit návrhy. Návrhy lze se souhlasem předsedy podávat i ústně. Jinak platí pro jednání výboru obdobně pravidla pro plenární schůzi Národního shromáždění.

§ 74.

(1) Zápisy ve výborech pořizuje úředník kanceláře Národního shromáždění, ověřuje je předseda a zapisovatel výboru, který odpovídá za správnost a úplnost zápisu.

(2) O obsahu zápisů platí obdobně všeobecná ustanovení o zápisech (§ 46).

(3) Těsnopisný záznam o jednání výboru pořizuje se jen tehdy, usnese-li se na tom výbor a dá-li k tomu předseda Národního shromáždění souhlas.

(4) Výbor se může usnésti, že se zpráva o jeho jednání nebo jeho části neuveřejní.

Účast jiných osob ve výborech.

§ 75.

(1) Předseda a místopředsedové Národního shromáždění, členové vlády, předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu a pověřenci v oboru své působnosti, se souhlasem příslušného ministra, mohou se dostaviti do výborových schůzí.

(2) Předsedovi a místopředsedům Národního shromáždění a členům vlády budiž uděleno slovo, kdykoliv o to požádají. Totéž platí, avšak jen v oboru jejich působnosti, pro předsedu nejvyššího účetního kontrolního úřadu a pověřence.

(3) Úředníci, vyslaní členy vlády, mohou se zúčastnit schůzí výborových a se souhlasem předsedy výboru ujmouti se tam slova.

(4) Poslanci, kteří nejsou členy výboru, mají právo býti přítomni jednání výboru, ačli jeho jednání nebylo prohlášeno za důvěrné.

(5) Dále mají právo býti přítomni předsedou Národního shromáždění pověření úředníci kanceláře Národního shromáždění, úředníci vyslaní kanceláří presidenta republiky a mimo schůze důvěrné tajemníci poslaneckých klubů, pověření předsednictvem klubu.

§ 76.

Člen vlády a předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu jsou povinni dostaviti se do schůze výboru na pozvání jeho předsedy, jestliže se na tom usnese výbor (§ 55 ústavy).

Znalci a svědci ve výboru.

Provádění šetření.

§ 77.

(1) Výbor může se souhlasem předsedy Národního shromáždění přizvati ke svým poradám i jiné osoby jako znalce s hlasem poradním.

(2) O jejich odměně rozhoduje užší předsednictvo Národního shromáždění.

§ 78.

Usnesením výboru může býti předseda nebo zpravodaj zmocněn, aby ve věci, kterou výbor se souhlasem užšího předsednictva vyšetřuje, předvolal a ve schůzi nebo mimo schůzi vyslechl nebo příslušným soudem po případě jiným orgánem státní moci dal vyslechnouti svědky.

§ 79.

(1) Vyžaduje-li toho objasnění věci, může si výbor vyžádat i jiná dobrozdání nebo vyšetření příslušným orgánem státní moci nebo použití jiných důkazních prostředků, jako předložení listin a pod.

(2) Orgán státní moci je povinen vyžádaný úkon provést.

(3) Odepření předložení soukromé listiny se rovná odepření svědectví.

§ 80.

Výbor může pověřiti předsedu nebo zpravodaje nebo několik svých členů, aby za spoluúčasti znalců nebo bez ní provedli ohledání na místě samém.

§ 81.

(1) O povinnosti svědčiti, o opatřeních donucovacích, o právu odpírati výpověď a o nárocích na svědečné platí ustanovení správního řízení, neprovádí-li úkon soud.

(2) Člen Národního shromáždění může odepříti svědectví z důvodu § 47 ústavy.

(3) Veřejní úředníci před výborem nemohou odepříti svědectví z důvodu úředního tajemství.

(4) Křivá výpověď svědkova před výborem je trestná jako křivá výpověď před soudem.

(5) O donucovacích opatřeních rozhodne soud nebo příslušný orgán státní moci.

Účast ve schůzích výboru.

§ 82.

Poslanec zvolený do výboru je povinen volbu přijmout a pravidelně se zúčastnit schůzí. Pro účast ve schůzích výboru platí všeobecná ustanovení o účasti v plenárních schůzích (§ 91 a násl.).

§ 83.

Nemůže-li se člen výboru dočasně účastnit výborových schůzí, může výbor na návrh předsednictva klubu, jehož členem je tento poslanec, povolat na jeho místo a po dobu jeho nepřítomnosti do výboru jiného poslance téhož klubu.

§ 84.

(1) Pro projednání věci výboru přikázané bude ustanoven předsedou nebo, budou-li vzneseny námitky, usnesením výboru zpravodaj, který podává zpravidla též zprávu o výsledku jednání výboru plenární schůzi. Výjimečně při zvlášť obsáhlých osnovách lze ustanoviti vedle hlavního zpravodaje i zpravodaje dílčí.

(2) Zpravodaj doprovodí ve výboru svou zprávu čtením osnovy zákona nebo návrhu usnesení, po případě jeho části, kterou výbor projednává.

§ 85.

(1) Pro podání zprávy plenární schůzi může však býti ustanoven zpravodaj jiný, po případě jeden zpravodaj i pro podání zprávy o více osnovách projednaných týmž výborem.

(2) Projednává-li tutéž záležitost několik výborů, může podati zprávu zpravodaj nebo zpravodajové, na nichž se dohodli předsedové příslušných výborů. Nedohodnou-li se, určí zpravodaje předseda Národního shromáždění.

§ 86.

(1) Zprávu o výsledku jednání nutno sepsati, a jde-li o osnovu zákona, připojit k ní jako její součást celou osnovu zákona v úpravě výborem provedené. Zprávu o výsledku jednání výboru lze podati teprve, když byla výborem schválena. Výbor může však zmocnit zpravodaje a předsedu, aby sami zprávu vypracovali.

(2) Zprávu podpisuje předseda a zpravodaj, který též dohlíží, aby byla správně vytištěna.

Zapisovatelé.

§ 87.

Zapisovatelé odpovídají za správnost a úplnost zápisu a dohlížejí na hlasování a konání voleb.

Kancelář Národního shromáždění.

§ 88.

(1) Orgánem Národního shromáždění a jeho předsednictva je kancelář Národního shromáždění, která je bezprostředně podřízena předsedovi Národního shromáždění. V jejím čele stojí generální tajemník Národního shromáždění, který má náměstky.

(2) Organisace a působnost kanceláře Národního shromáždění, ustanovování jejích zaměstnanců a úprava jejich služebního poměru řídí se platnými zákonnými ustanoveními a organisačními a služebními řády.

Část VII.

Ustanovení o poslancích.

§ 89.

Dříve než se poslanci zúčastní poprvé schůze Národního shromáždění, podepíší v jeho kanceláři prohlášení, obsahující formuli poslaneckého slibu.

§ 90.

(1) Poslanci skládají v první schůzi Národního shromáždění, které se zúčastní, slib (§ 42, odst. 1 ústavy).

(2) Slib skládají poslanci slovem „slibuji" a podáním ruky předsedajícímu, jenž před tím dá přečísti formuli slibu.

(3) Odepření slibu nebo slib s výhradou mají samy o sobě za následek ztrátu mandátu (§ 42, odst. 2 ústavy), kterou prohlásí předsedající.

§ 91.

(1) Poslanci jsou povinni účastniti se všech jednání a prací Národního shromáždění.

(2) Toto ustanovení se nevztahuje na poslance, kteří jsou členy vlády.

§ 92.

(1) Nemůže-li se poslanec zúčastnit jednání nebo prací Národního shromáždění, musí se omluvit. Omluvit se může jen ze závažných důvodů ústně nebo písemně předem u předsedy Národního shromáždění.

(2) Dodatečná omluva se uzná jen tehdy, prokáže-li poslanec překážky, které mu zabránily omluviti se předem a podá-li ji ihned, jakmile tyto překážky pominou.

(3) Brání-li poslanci omluvné důvody, s výjimkou nemoci, zúčastnit se jednání a prací Národního shromáždění na dobu delší než 7 dnů, musí si vyžádati u předsedy Národního shromáždění písemně dovolenou s uvedením a s průkazem omluvných důvodů. Trvá-li nemoc déle než 7 dnů, musí poslanec předložit lékařské vysvědčení.

(4) O udělení dovolené, jakož i o platnosti omluvy rozhoduje užší předsednictvo Národního shromáždění. Proti jeho rozhodnutí může se dotčený poslanec odvolati do 15 dnů k plenární schůzi Národního shromáždění, která rozhodne prostým hlasováním bez rozpravy.

§ 93.

Při každé plenární schůzi se vyloží presenční listina, do které se přítomní poslanci podepíší, a která je potvrzením o přítomnosti.

Kárné řízení.

§ 94.

(1) Kárné řízení se zavádí proti poslanci, který

1. se opětovně nezúčastní bez platné omluvy schůzí nebo jiných prací Národního shromáždění jemu uložených;

2. urazí při výkonu mandátu při jednání Národního shromáždění jeho členy nebo jiné ústavní činitele na cti takovým způsobem, který je v rozporu s postavením Národního shromáždění;

3. urazí toto shromáždění nebo jeho orgán při jednání Národního shromáždění.

(2) Kárné řízení se zahájí k návrhu předsedovu nebo v případech odstavce 1, č. 2 a 3 též k návrhu uraženého.

§ 95.

Ve všech případech kárného řízení musí býti dána poslanci možnost obhajoby.

§ 96.

Tresty jsou:

1. písemná důtka,
2. veřejná důtka,
3. ztráta členství ve výboru nebo v předsednictvu,
4. ztráta nároku poslance Národního shromáždění na náhradu nebo její část (zákon ze dne 25. října 1948, č. 246 Sb., o náhradě poslanců Národního shromáždění).

Je možno uložit zároveň několik druhů trestů.

§ 97.

Kárné řízení provádí užší předsednictvo Národního shromáždění, které též samo ukládá tresty: písemnou důtku, ztrátu členství ve výboru a ztrátu nároku poslance Národního shromáždění na náhradu nebo její část na dobu nejvýše 1 měsíce a činí návrhy plenární schůzi Národního shromáždění na uložení ostatních trestů.

§ 98.

O návrzích užšího předsednictva Národního shromáždění v kárných věcech rozhodne Národní shromáždění prostým hlasováním.

§ 99.

Ve všech případech, kde trest ukládá užší předsednictvo Národního shromáždění, má poslanec právo odvolati se do 15 dnů k plenární schůzi Národního shromáždění. Stejné odvolací právo má také uražený, zastaví-li užší předsednictvo kárné řízení.

§ 100.

Zahájení kárného řízení i jeho výsledek oznámí předsednictvo Národního shromáždění předsednictvu klubu, jehož je poslanec členem.

Část VIII.

Poslanecké kluby.

§ 101.

(1) K usnadnění výkonu mandátu a politické spolupráce poslanců, styku s předsednictvem a jinými orgány Národního shromáždění sdružují se poslanci v poslanecké kluby.

(2) K vytvoření klubu je třeba nejméně pěti poslanců.

(3) Klub zastupuje jeho předseda nebo místopředseda.

(4) Předseda nebo místopředseda klubu mohou se dát zastupovat tajemníkem klubu.

§ 102.

Předsednictvo klubu oznámí předsednictvu Národního shromáždění ustavení klubu, jména členů klubu a jeho předsednictva a jméno tajemníka klubu nebo jeho zástupců.

§ 103.

Na úhradu nákladů poslaneckých klubů poskytují se státní příspěvky z rozpočtu Národního shromáždění ve výši 15% úhrnné částky nároků poslanců Národního shromáždění na náhradu všech členů klubu.

Část IX.

Závěrečná ustanovení.

§ 104.

Do té doby, než Národní shromáždění zvolí výbory podle tohoto zákona, vykonávají dosavadní výbory přiměřeně jejich funkce.

§ 105.

Z předchozích ustanovení mají povahu autonomních usnesení tato: § 4, odst. 2, § 14, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 33, § 34, § 43, § 49, § 50, § 74, § 86, § 92, § 93, § 100, § 102 a § 103.

§ 106.

Účinností tohoto zákona se zrušují zejména:

1. zákon ze dne 18. června 1924, č. 144 Sb., o inkompatibilitě (neslučitelnosti),
2. vládní nařízení ze dne 4. července 1924, č. 159 Sb., o orgánech, které určují obvyklost odměn požadovaných členy Národního shromáždění,
3. zákon ze dne 18. prosince 1946, č. 244 Sb., o parlamentní kontrolní a úsporné komisi,
4. zákon ze dne 2. července 1947, č. 140 Sb., o jednacím řádu ústavodárného Národního shromáždění.

§ 107.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra.

Gottwald v. r.
Dr. John v. r.
Zápotocký v. r.
Nosek v. r.

196.

Zákon
ze dne 14. července 1949
o soukromém vyučování v oboru umění.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Soukromým vyučováním v oboru umění se rozumí veškeré vyučování v jednotlivých oborech umění poskytované za úplatu, s výjimkou vyučování na učilištích zřízených státem, svazky lidové správy nebo jednotnou odborovou organisací.

§ 2.

(1) Soukromě vyučovati jednotlivým oborům umění může na povolení okresního národního výboru jen ten, kdo má odbornou způsobilost pro příslušný obor umění, a to osobně bez prostřednictví zjednaných učitelů.

(2) Soukromé vyučování smí být veřejně ohlašováno jen jako „soukromé vyučování" spolu s údajem jména vyučujícího a oboru, uvedeného v povolení okresního národního výboru.

§ 3.

Okresní národní výbor odejme oprávnění k soukromému vyučování osobě,

a) která je vyloučena ze zápisu do stálých voličských seznamů,
b) jejíž učitelská činnost vykazuje hrubé nedostatky,
c) která nezahájí vyučování do jednoho roku poté, kdy jí bylo oprávnění uděleno,
d) která nevyučuje po dobu delší jednoho roku, nejde-li o případ hodný zvláštního zřetele.

§ 4.

Předpisy o odborné způsobilosti vyučovati jednotlivým oborům umění, o udělování a odnětí oprávnění k soukromému vyučování v oboru umění vydá ministr školství, věd a umění nařízením.

§ 5.

Vrchní dozor nad soukromým vyučováním v oboru umění přísluší ministerstvu školství, věd a umění.

§ 6.

Osoby, kterým bylo vydáno oprávnění k soukromému vyučování v oboru umění podle dosavadních předpisů před účinností tohoto zákona, mohou požádati do 3 měsíců ode dne počátku účinnosti nařízení vydaného podle § 4 o povolení k soukromému vyučování podle tohoto zákona, jinak jejich oprávnění zaniká. Až do pravoplatného rozhodnutí o této žádosti mohou pokračovati ve vyučování.

§ 7.

Jednání a opomenutí příčící se ustanovením tohoto zákona nebo předpisům podle něho vydaným se trestají, nejde-li o čin přísněji trestný, jako správní přestupek vězením (uzamčením) do jednoho měsíce nebo pokutou do 10.000 Kčs, nebo oběma těmito tresty. Pro případ nedobytnosti pokuty se podle míry zavinění uloží náhradní trest vězení (uzamčení) do jednoho měsíce. Uloží-li se oba tresty, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem vězení (uzamčení) přesahovati jeden měsíc.

§ 8.

Nařízení ze dne 27. června 1850, č. 309 ř. z., o soukromém vyučování, pozbývá platnosti pro soukromé vyučování v oboru umění.

§ 9.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr školství, věd a umění v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.
Dr. John v. r.
Zápotocký v. r.
Dr. Nejedlý v. r.

197.

Vládní vyhláška
ze dne 3. června 1949

o předběžném provádění Dohody o prozatímní úpravě hospodářských styků mezi Československou republikou a republikou Maďarskou, podepsané v Praze dne 23. dubna 1949.

Podle § 1 zákona ze dne 22. února 1949, č. 66 Sb., o předběžném provádění mezinárodních hospodářských smluv obecné povahy, vyhlašuji:

Podle usnesení vlády ze dne 3. května 1949 a se souhlasem presidenta republiky provádí se Dohoda o prozatímní úpravě hospodářských styků mezi Československou republikou a republikou Maďarskou, podepsaná v Praze dne 23. dubna 1949, před tím, než s ní vysloví souhlas Národní shromáždění, a to ode dne 7. května 1949.

Tato dohoda se vyhlašuje v příloze Sbírky zákonů na straně 331.

Zápotocký v. r.

198.

Vyhláška ministerstva vnitra
ze dne 27. července 1949

o opravě tiskové chyby ve vládním nařízení ze dne 28. června 1949, č. 181 Sb., o některých opatřeních k zjednodušení personálních poměrů ve veřejné správě.

V původním českém znění přílohy II. k vládnímu nařízení č. 181/1949 Sb. se u položky čís. 9 ve čtvrtém sloupci opravují slova „ve službě“ na „ve výslužbě“.

Za ministra:
Polák v. r.

Administrace: Praha III., Tržiště č. 9. — Telefon 459-41 až 43. — Účet pošt. spoř. č. 40.664.
Roční předplatné činí Kčs 300·—.
Novinová sazba povolena poštovním ředitelstvím v Praze č. 109.704/IIIa 1939. — Dohlédací poštovní úřad Praha 45.
Státní tiskárna v Praze.

Příloha Sbírky zákonů republiky Československé

Příloha k částce 58. Vydána dne 10. srpna 1949. Cena Kčs 1.—.

OBSAH:

Dohoda o prozatímní úpravě hospodářských styků mezi Československou republikou a republikou Maďarskou.

Příloha k vládní vyhlášce ze dne 3. června 1949, č. 197. Sb., o předběžném provádění Dohody o prozatímní úpravě hospodářských styků mezi Československou republikou a republikou Maďarskou, podepsané v Praze dne 23. dubna 1949.

Dohoda ze dne 23. dubna 1949 o prozatímní úpravě hospodářských styků mezi Československou republikou a republikou Maďarskou.

(Překlad.)

Dohoda ze dne 23. dubna 1949 o prozatímní úpravě hospodářských styků mezi Československou republikou a republikou Maďarskou.

President Československé republiky, s jedné strany, a president republiky Maďarské, se strany druhé, přejíce si upevniti a usnadniti hospodářské svazky mezi oběma státy, rozhodli se uzavříti, než bude sjednána obchodní Smlouva, Dohodu o prozatímní úpravě hospodářských styků a jmenovali k tomu účelu svými plnomocníky:

President Československé republiky:

pana JUDr **Rudolfa Bystrického,**
mimořádného vyslance a zplnomocněného ministra, přednostu národohospodářského odboru ministerstva zahraničních věcí,

Président republiky Maďarské:

pana **Eleka Bolgára,**
mimořádného vyslance a zplnomocněného ministra,

kteří, vyměnivše si své plné moci, jež byly shledány v dobré a náležité formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

Článek 1.

Smluvní strany si budou vzájemně poskytovati zacházení podle zásady nejvyšších výhod ve všech otázkách týkajících se cel a dovoz-

Accord du 23 avril 1949 sur l'Arrangement Provisoire des Relations Économique entre la République Tchécoslovaque et la République de Hongrie.

Le Président de la République Tchécoslovaque, d'une part et le Président de la République de Hongrie, d'autre part, animés du désir de consolider et de faciliter les relations économiques entre les deux États, ont décidé de conclure, en attendant qu'ils se mettent d'accord sur un Traité de Commerce, un Accord sur l'Arrangement Provisoire des Relations Économiques et ont nommé à cet effet comme leurs plénipotentiaires, à savoir:

Le Président de la République Tchécoslovaque:

Monsieur **Rudolf Bystrický,**
docteur en droit, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Directeur du Département Économique au Ministère des Affaires Etrangères,

Le Président de la République de Hongrie:

Monsieur **Elek Bolgár,**
Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1.

Les Parties Contractantes s'accorderont réciproquement le traitement de la nation la plus favorisée dans toutes les questions concernant

ních a vývozních poplatků, vnitrostátních daní ukládaných na dovoz a vývoz zboží a všech předpisů a formalit týkajících se dovozu a vývozu.

Článek 2.

Fysické i právnické osoby obou států budou v každém směru požívati za podmínek vzájemnosti na území druhého Smluvního státu těchže výhod jako fysické a právnické osoby státu požívajícího nejvyšších výhod ve všech věcech týkajících se obchodu, průmyslu, plavby a jiných druhů podnikatelské činnosti.

Článek 3.

Smluvní strany zřídí obchodní zastupitelství, jejichž právní postavení, rozsah činnosti a působnosti jsou upraveny ustanoveními Dodatku, který tvoří nedílnou součást této Dohody.

Článek 4.

Obě smluvní strany usnadní v nejvyšší možné míře železniční transitní dopravu svým územím, jakož i vzájemnou dopravu po řekách protékajících jejich územím, za použití přiměřených sazeb.

Za tím účelem uzavřou na základě vzájemnosti zvláštní dohody.

Pokud se týče plavby na Dunaji se rozumí, že obě Smluvní strany budou od přítomné doby ve svých vzájemných vztazích postupovati v souhlasu s ustanoveními Úmluvy o plavbě na Dunaji, podepsané v Bělehradě dne 18. srpna 1948.

Otázky, týkající se použití přítoků Dunaje Smluvními stranami a spolupráce mezi jejich dunajskými paroplavebními společnostmi, budou upraveny zvláštní Dohodou; zvláštní Dohodou budou též upraveny otázky, týkající se spolupráce v oboru mezinárodní dopravy.

Článek 5.

Zacházení podle zásady nejvyšších výhod, předvídané v předcházejících článcích, nebude se vztahovati na:

a) práva a výsady, které byly nebo budou poskytnuty jednou ze Smluvních stran za účelem usnadnění pohraničního styku se sousedními státy v pásmu nepřesahujícím 15 km s každé strany hranice,

les droits de douanes, les taxes à l'importation et à l'exportation, les impôts intérieurs sur les marchandises importées et exportées, ainsi que toutes les prescriptions et formalités en rapport avec l'importation et l'exportation.

Article 2.

Les personnes physiques et morales des deux États jouiront sur le territoire de l'autre Partie Contractante, sous tous les rapports et sous condition de réciprocité, des mêmes avantages dont jouissent les personnes physiques et morales de la nation la plus favorisée dans toutes les questions relatives au commerce, à l'industrie, la navigation et autres sortes d'entreprises.

Article 3.

Les Parties Contractantes établiront des représentations commerciales, dont la situation juridique, la sphère d'activité et le fonctionnement sont réglés par les dispositions de l'Annexe qui fait partie intégrante du présent Accord.

Article 4.

Les Parties Contractantes faciliteront dans la plus grande mesure possible les transports ferroviaires en transit sur leurs territoires, ainsi que les transports réciproques par les voies fluviales traversant leurs territoires, et en appliquant des tarifs appropriés.

Dans ce but, Elles concluront des accords spéciaux, en tenant compte du principe de la réciprocité.

En ce qui concerne la navigation sur le Danube, il est entendu que les Parties Contractantes procèderont, dès à présent, dans leurs rapports réciproques, conformément aux dispositions de la Convention relative à la Navigation sur le Danube, signée à Belgrade, le 18 août 1948.

Les questions relatives à l'utilisation des affluents du Danube par les Parties Contractantes et la collaboration entre leurs sociétés de navigation danubiennes seront réglées par un accord spécial à conclure, de même qu'un accord spécial réglera les questions concernant la collaboration dans le domaine des expéditions internationales.

Article 5.

Le traitement de la nation la plus favorisée, prévu aux articles précédents, ne comprendra pas:

a) les droits et privilèges qui ont été ou seront accordés par l'une des Parties Contractantes pour faciliter le trafic frontalier avec les pays limitrophes dans une zone ne dépassant pas 15 kilomètres de chaque côté de la frontière;

b) práva a výsady, které byly nebo budou poskytnuty smlouvami již sjednanými nebo které budou sjednány o hospodářské spolupráci.

Článek 6.

Obě Smluvní strany se dohodly, že zahájí v nejbližší době jednání o uzavření obchodní Smlouvy, upravující hospodářské styky mezi oběma státy.

Touto Smlouvou budou upraveny, kromě otázek povahy všeobecné, otázky týkající se zvěrolékařské služby. Rovněž se rozumí, že v téže době bude uzavřena Smlouva, upravující pohraniční styk.

Článek 7.

Tato Dohoda bude ratifikována a ratifikační listiny budou vyměněny co nejdříve v Budapešti.

Dohoda nabude účinnosti dnem výměny ratifikačních listin.

Nicméně obě Smluvní strany se dohodly, že tato Dohoda vstoupí v prozatímní platnost 14 dní po jejím podpisu.

Tato Dohoda bude závaznou jeden rok ode dne kdy nabyla účinnosti a po této době zůstane dále v účinnosti, nebude-li jeden měsíc předem vypovězena.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních v Praze, dne 23. dubna 1949.

Dr R. Bystrický v. r. E. Bolgár v. r.

(Překlad.)

Příloha

k Dohodě ze dne 23. dubna 1949, týkající se prozatímního uspořádání hospodářských styků mezi Československou republikou a republikou Maďarskou.

O právním postavení obchodních zastupitelství.

V souhlase s článkem 3 Dohody ze dne 23. dubna 1949, týkající se prozatímní úpravy hospodářských styků mezi Československou republikou a republikou Maďarskou, Smluvní strany, přejíce si rozvoj a prohloubení svých obchodních styků a majíce obzvláště na zřeteli novou organisaci svého zahraničního obchodu a mezinárodní dopravy zboží, dohodly se, že do konečné úpravy upraví podmínky pro obchodní zastupitelství podniků, jimž bylo na základě zákonných ustanovení příslušného

b) les droits et privilèges qui ont été ou seront accordés par les conventions conclues ou à conclure pour la collaboration économique.

Article 6.

Les Parties Contractantes sont tombées d'accord qu'Elles entameront dans l'avenir le plus prochain des négociations ayant pour but la conclusion d'un Traité de Commerce réglant les relations économiques entre les deux États.

Ce Traité doit régler, outre les questions d'ordre général, les questions du service vétérinaire. Il est également entendu que dans le même temps une convention sur le réglement du trafic frontalier doit être conclue.

Article 7.

Le présent Accord sera ratifié et les instruments de ratification échangés le plus tôt possible à Budapest.

L'Accord entrera en vigueur au jour de l'échange des instruments de ratification.

Néanmoins, les deux Parties Contractantes sont convenues que le présent Accord sera provisoirement appliqué à compter du quatorzième jour de sa signature.

Le présent Accord restera obligatoire pendant une année à partir du jour de son entrée en vigueur et même après ce délai, s'il n'est pas dénoncé avec préavis d'un mois.

Fait en double exemplaire à Praha, le 23 avril 1949.

Dr Rudolf Bystrický m. p. E. Bolgár m. p.

Annexe

à l'Accord du 23 avril 1949 sur l'Arrangement Provisoire des Relations Économiques entre la République Tchécoslovaque et la République de Hongrie.

Sur la situation juridique des représentations commerciales.

Conformément à l'Article 3 de l'Accord du 23 avril 1949 sur l'Arrangement Provisoire des Relations Économiques entre la République Tchécoslovaque et la République de Hongrie, les Parties Contractantes, animées du désir de développer et d'intensifier leurs rapports commerciaux et tenant tout particulièrement compte de la nouvelle organisation de leur commerce extérieur et de l'expédition internationale des marchandises, sont convenues, jusqu'au réglement définitif, de régula-

státu svěřeno výhradní provozování obchodů určitým zbožím a jeho mezinárodní doprava, takto:

I.

Podniky pověřené výhradním provozováním obchodu určitým zbožím nebo provozováním mezinárodní dopravy budou oprávněny vysílati stálé delegáty do druhého státu.

II.

Tito delegáti budou zaměstnanci podniků, které je vysílají a v každém případě zůstanou státními příslušníky země, ze které jsou vysíláni. Aby se delegátům usnadnilo plnění jejich činnosti, mají právo zaměstnávati osoby buď z příslušníků vlastního státu nebo z příslušníků druhé Smluvní strany.

III.

Úkoly delegátů mohou býti zejména tyto:

a) zprostředkování a jednání ve věcech dovozu, vývozu a expedice, sjednávání uzávěrek v těchto oborech jménem a na účet podniků, jež je vysílají, podle zmocnění uděleného těmito podniky,

b) zřízení technické a poradní kanceláře,

c) zprostředkování a vyřizování reklamací,

d) dohled na konsignační sklady, organisace a zřizování těchto skladů,

e) ostatní úkoly, jako jsou obchodní propaganda, průzkum trhů a jiné.

IV.

Činnost delegátů je povahy správní a technické, ale nesměřuje k osobnímu prospěchu delegátů.

V.

Ustanovení delegátů bude oficiálně oznámeno druhé Smluvní straně, která je vezme na vědomí.

Sepsáno v Praze dne 23. dubna 1949 v jazyce francouzském ve dvojím vyhotovení.

Dr R. B. E. B.

riser comme suit les modalités de représentation des entreprises auxquelles la gestion exclusive du commerce de certaines marchandises et de leur circulation internationale a été confiée en vertu des dispositions légales de l'État respectif:

I.

Les entreprises ayant pour attribution le commerce exclusif de certaines marchandises ou le droit d'effectuer des opérations d'expédition internationale seront autorisées à envoyer des délégués permanents dans l'autre État.

II.

Ces délégués seront les employés des entreprises qui les déléguent, tout en restant ressortissants du pays dont ils sont originaires. Les délégués, afin de faciliter l'accomplissement de leurs opérations, sont en droit d'engager des employés soit parmi les ressortissants de leur propre État, soit parmi les ressortissants de l'autre Partie Contractante.

III.

Les tâches des délégués peuvent être spécialement les suivantes:

a) entremise et négociation dans les affaires d'importation, d'exportation et d'expédition, conclusion de ces affaires en vertu de l'autorisation des entreprises qui les déléguent, et au nom et pour le compte de celles-ci,

b) constitution d'un bureau technique et de consultation,

c) médiation et solution des réclamations,

d) surveillance des dépôts de consignation, organisation et établissement de ces dépôts,

e) autres devoirs, tels que propagande commerciale, étude des marchés etc.

IV.

L'activité des délégués est de caractère administratif et technique, mais n'envisage pas de bénéfice individuel pour les délégués.

V.

La nomination de ces délégués sera officiellement communiquée à l'autre Partie qui en prendra note.

Fait à Praha, le 23 avril 1949, en langue française et en double exemplaire.

Dr R. B. E. B.

Administrace: Praha III., Tržiště č. 9. — Telefon 459-41 až 43. — Účet pošt. spoř. č. 40.664.
Novinová sazba povolena poštovním ředitelstvím v Praze č. 109.704/IIIa 1939. — Dohlédací poštovní úřad Praha 25.
Státní tiskárna v Praze.